

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Природничо-географічний факультет
Кафедра загальної та регіональної географії

ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ (НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ) ПРАКТИКИ
НА ПІДПРИЄМСТВІ

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 106 Географія

Назва освітньої програми: Географія

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Ступінь вищої освіти: магістр

Факультет: природничо-географічний

Розробник: Корнус Олеся Григорівна кандидат географічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної та регіональної географії

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри загальної та регіональної географії

Протокол № 1 від “27” серпня 2020 р.

Завідувач кафедри
загальної та регіональної географії
Корнус О.Г., к.г.н., доцент

Опис виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9	Галузь знань <u>10 Природничі науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність (професійне спрямування): <u>106 Географія</u>	Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Загальна кількість годин – 270		Семестр	
		3-й	3-й
	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		270 год.	270 год.
		Консультації:	
		год.	год.
Вид контролю: залік			

ВСТУП

Професійна підготовка майбутнього географа здійснюється в процесі навчальної діяльності, важливою частиною якої є виробнича (науково-дослідна) практика на підприємстві, яка забезпечує інтеграцію знань та практику їх застосування. Діяльність магістрантів у період практики є аналогом професійної діяльності. Виробнича (науково-дослідна) практика на підприємстві проводиться в умовах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності.

Виробнича (науково-дослідна) практика на підприємстві проводиться для магістрантів 2 року навчання у 3 семестрі.

Мета виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві: закріплення на практиці теоретичних знань, отриманих магістрантами за час навчання, оволодіння сучасними методами, формами організації праці в галузі їхньої майбутньої професії, набуття й удосконалення практичних навичок і умінь за спеціальністю, формування на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних умовах, формування та розвиток у магістрантів професійного вміння приймати самостійні рішення у ході виробничого процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Основні завдання виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві:

- закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих магістрантами у процесі аудиторного вивчення дисциплін географічного змісту;
- формування у магістрантів професійних умінь та навичок проведення науково-дослідної діяльності, застосування на практиці методології та методів географічних досліджень;
- вивчення організаційної структури підприємств чи установи та знайомство у безпосередніх умовах з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва, відпрацювання вмінь і навичок зі спеціальності;
- ознайомлення зі звітними та іншими інформаційними документами про діяльність підприємства (установи);
- ознайомлення з характером, змістом та умовами безпосередньої роботи за фахом;
- одержання досвіду вирішення практичних задач, що вимагають застосування професійних знань і вмінь фахівця;
- проведення необхідних спостережень (анкетування, опитування) та експериментів, первинної обробка статистичних даних;
- апробація на практиці набутих професійних компетентностей;
- виконання конкретного обсягу роботи на робочому місці з метою закріплення професійних навичок;
- акумулювання й аналіз матеріалів для підготовки магістерської роботи, проведення досліджень у рамках студентської науково-дослідної роботи;
- адаптування до умов реального виробництва.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти наступними **програмними компетентностями**:

Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики науковця (**ЗК-3**);

Здатність ухвалювати оптимальні управлінські рішення; сприймати, аналізувати й реалізовувати управлінські інновації в професійній діяльності (**ЗК-6**);

Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, бути нетерпимим до корупційної поведінки, поважно ставиться до права й закону, володіти достатнім рівнем професійної правосвідомості (**ЗК-7**);

Здатність використовувати фундаментальні основи різних парадигм природничої та суспільної географії, основних географічних теорій та законів, історії розвитку географічних досліджень та ідей, для з'ясування географічних особливостей природи Землі, розміщення населення і господарства (**ФК-1**).

Здатність комунікувати з колегами у галузі географії щодо наукових досягнень як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми рідною та англійською мовою (**ФК-5**).

Здатність вирішувати наукові задачі у галузі географії, вибирати належні напрями і методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси (**ФК-7**).

Володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички (**ФК-9**).

Здатність ефективно використовувати на практиці різні теорії в області комунікації та управлінні наукою та в області ділового адміністрування, аналізувати та формулювати висновки для різних типів складних управлінських задач у наукових установах (**ФК-10**).

Результати програмного навчання:

Знання:	ПРЗ-4 ПРЗ-7 ПРЗ-12	Знати та уміти застосовувати засоби сучасних інформаційних технологій, мультимедійні системи та веб-технології для вирішення задач проектування і моделювання геосистем та аналізу стратегії регіонального розвитку територій. Знати методи географічного моделювання і прогнозування у геосистемах різних ієрархічних рівнів. Знати загальні закономірності і тенденції наукового пізнання, як особливої діяльності по творенню нових знань.
Уміння:	ПРУ-1 ПРУ-2 ПРУ-5 ПРУ-6 ПРУ-7	Володіти основами професійної культури, використовувати наукову географічну літературу українською мовою та іноземною мовою, вміти створювати та редагувати тексти професійного змісту. Використовувати сучасні знання географічних наук для отримання нових наукових результатів у галузі географії. Вміти застосувати навички дослідницької діяльності у вивченні природних і суспільних географічних об'єктів і явищ, у вирішенні важливих професійних проблем. Формулювати нові гіпотези та наукові задачі в області географії, застосовувати сучасні наукові методи та цифрові технології до-

		слідження. Оцінювати та прогнозувати вплив забруднень на природні ресурси, планувати природоохоронні заходи та аналізувати різноманітні шляхи раціоналізації природокористування.
Комунікація:	ПРК 1. ПРК 2.	Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття. Проявляти професійну толерантність до виявлення альтернативних принципів.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Згідно навчального плану, виробнича (науково-дослідна) практика на підприємстві проводиться у магістрантів галузі 10 Природничі науки, спеціальності 106 Географія (другий рік навчання) у III семестрі. Виробнича практика триває 6 тижнів. Керівництво практикою здійснюють викладачі кафедри загальної та регіональної географії або представники роботодавців.

Базами виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві виступають підприємства та організації, з якими укладені договори про проведення виробничої практики.

Робочий день магістранта-практиканта визначається правилами внутрішнього трудового розпорядку та режимом роботи установи або організації, яка є базою практики.

Права та обов'язки магістранта

Під час проходження виробничої (науково-дослідної) практики студент має **право**:

- отримати базу для проходження практики згідно укладених договорів та угод про співпрацю між кафедрою та підприємствами – базами практик;
- отримувати консультації від керівників практики та викладачів за профільними дисциплінами (якщо це передбачено навчальним планом) з приводу виконання практичних та самостійних завдань, передбачених програмою практики;
- користуватися обладнанням, довідковими, літературними, картографічними матеріалами із фондів кафедри та підприємств-баз практик на встановлених умовах.

Під час проходження виробничої (науково-дослідної) практики студент **зобов'язаний**:

- сумлінно виконувати покладені на нього обов'язки практиканта;
- своєчасно виконувати розпорядження керівників практики (від ЗВО та підприємств);
- своєчасно повідомляти керівника практики про проблемні ситуації, що можуть виникати у ході її проходження, включаючи погіршення стану здоров'я чи травми;
- дотримуватися правил пожежної безпеки, правила безпеки у природному навколишньому середовищі та інші правила особистої та колективної безпеки, володіти необхідними навичками страхівки та самостраховки у польових та/або виробничих умовах, а також знати способи запобігання травматизму і надання долікарської допомоги;

- систематично вести щоденник практики за встановленою формою;
- скласти звіт про проходження практики, отримати інші документи, необхідні для отримання оцінки з практики;
- у визначений термін подати керівнику практики звіт про результати виконаних робіт за програмою практики та завірену та підписану керівництвом установи характеристику магістранта, складену за результатами проходження практики і виконаної практикантом роботи;
- знати основні положення та правила ведення щоденника практики;
- нести відповідальність за виконану роботу, своєчасно скласти залік з практики.

Обов'язки і права керівників практики

- керівники практики від ЗВО та підприємств-баз практик несуть відповідальність за проходження практики підпорядкованими їм практикантами;
- слідкують за виконанням плану практики, правил внутрішнього розпорядку, протипожежної безпеки тощо на базі практики;
- керівники практики від ЗВО зобов'язані ознайомитись з базою практики та провести інструктажі щодо порядку проходження практики, охорони праці та техніки безпеки з обов'язковою реєстрацією інструктажів у журналі встановленого зразка;
- ознайомити магістрантів з організаційними документами щодо проведення практики та вимогами до її оформлення;
- контролювати проходження виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві магістрантами;
- аналізувати й оцінювати подану магістрантами документацію, складену за результатами виконання програми практики;
- прийняти звіти з практики та скласти і подати письмовий звіт про проходження виробничої (науково-дослідної) практики;
- у разі потреби і за наявності об'єктивних фактів, що свідчать про порушення практикантом правил проходження практики, відсторонити його від неї.

Обов'язки керівника практики від базового підприємства

- організувати проходження практики магістрантів, закріплених за базою практики;
- ознайомити практикантів з виробничою діяльністю підприємства (установи) та перспективами його розвитку, а також із системою менеджменту та іншими питаннями, що стосуються діяльності організації-базі практики;
- забезпечити магістрантів робочими місцями, а також необхідними документами для виконання програми та завдань практики;
- здійснювати методичне керівництво щодо виконання магістрантами програми практики та індивідуальних завдань, надавати їм всебічну практичну допомогу;
- контролювати ведення щоденників, підготовку звітів, дати оцінку-відгук про виконану магістрантами роботу та скласти характеристику на магістранта-практиканта за результатами його діяльності в організації-базі практики.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ (НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ) ПРАКТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Кафедра загальної та регіональної географії згідно укладених договорів та угод заздалегідь визначає бази виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві, куди й розподіляє магістрантів.

Наказом Ректора здійснюється скерування магістрантів на бази практики і призначення керівників практики від кафедри для кожного практиканта. На місцях практики призначаються керівники практики від організацій (установ) – баз практики.

Магістранти особисто несуть цілковиту відповідальність за неявку на практику. Магістранти, які не з'явилися на практику з поважних причин, проходять її в інші терміни, в іншому випадку – можуть бути відраховані з університету за невиконання навчального плану.

Керівник практики від кафедри припроваджує магістрантів до бази практики і скерує їх керівникові практики від організації.

На місці практики магістрантів передусім знайомлять з регламентом роботи організації, правилами внутрішнього розпорядку та службового етикету. Вони в обов'язковому порядку проходять інструктажі з охорони праці, техніки безпеки і протипожежної безпеки (вступний на кафедрі загальної та регіональної географії і позаплановий на кожному робочому місці практики).

Практиканти повинні суворо дотримуватись регламенту роботи організації-базы практики, не допускати порушень трудової дисципліни.

Практикантів попереджують про відповідальність за несанкціоноване розповсюдження службової інформації організації-базы практики.

Проходження практики регламентоване календарним графіком її проходження, який складено керівником практики від кафедри загальної та регіональної географії та організації-базы практики спільно з практикантом у відповідності до завдань практики та теми кваліфікаційної роботи магістранта.

Крім виконання безпосередніх завдань практики, магістранти можуть залучатись до виконання окремих інших завдань, в рамках робочого процесу бази практики, що не вимагають спеціальної кваліфікації.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ (НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ) ПРАКТИКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Змістовий компонент виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві включає виконання таких **завдань**:

- складання індивідуального плану проходження практики, який перевіряється та затверджується керівником практики;
- вивчення організаційної структури підприємства та ознайомлення безпосередньо на підприємстві чи установі з виробничим процесом і технологічним циклом виробництва, відпрацювання вмінь і навичок зі спеціальності;
- вивчення специфіки роботи підприємства, спостереження виробничих та невиробничих процесів;

- ознайомлення зі звітними та іншими інформаційними документами і матеріалами, що стосуються діяльності підприємства;
- проведення необхідних спостережень (анкетування, опитування) та експериментів, первинна обробка статистичних даних;
- ведення щоденника практики з обов'язковим фіксуванням результатів самостійного аналізу її перебігу;
- проведення досліджень у рамках студентської науково-дослідної роботи акумулювання й аналіз матеріалів для підготовки кваліфікаційної роботи магістра;
- складання індивідуального звіту з виробничої практики.

Обов'язки магістранта під час практики:

- ознайомитися з програмою проходження практики та сумлінно її виконувати;
- скласти індивідуальний план практики;
- вести щоденник практики;
- збирати, систематизувати та опрацювати первинні матеріали фізико-, економ- соціально-, рекреаційно- та еколого-географічних досліджень;
- вивчити матеріальну базу підприємства (організації);
- вивчити досвід фахівців підприємства (організації);
- провести дослідження, необхідні для виконання експериментальної частини кваліфікаційної роботи магістра;
- вчасно здати звіт про проходження виробничої (науково-дослідної) практики.

Щоденник практики

Щоденник практики містить основна інформація, що стосується практики:

1. розпорядження про скерування магістранта на практику;
2. календарний графік проходження практики;
3. відгук керівника від підприємства-базы практики про роботу магістранта на практиці;
4. висновок керівника практики від кафедри;
5. робочі записи магістранта-практиканта.

Розпорядження про скерування магістранта на практику, підписане і скріплене печаткою, є посвідченням про відрядження магістранта на практику на зазначений термін. Календарний графік проходження практики складається відповідно до завдань практики.

Відгук про роботу магістранта на практиці заповнює керівник практики від організації. У відгуку відображається:

1. місце практики, посада, яку займав (дублював) студент;
2. рівень теоретичних знань, умінь та практичних навичок, показаних магістрантом під час практики;
3. рівень володіння інформаційними (комп'ютерними) технологіями;
4. засвоєння нових знань, умінь та навичок, які магістрант здобув за час практики;
5. оцінка виконання завдань, які виконував магістрант під час практики;

6. особисті якості магістранта;

7. пропозиції щодо оцінки за практику за 100-бальною шкалою у системі ECTS.

Керівник практики від підприємства підписує відгук і скріплює його печаткою організації.

Висновок керівника практики від кафедри загальної та регіональної географії включає:

1. оцінку рівня теоретичних знань, умінь та практичних навичок, показаних магістрантом під час практики;
2. оцінка виконання завдань, які виконував магістрант під час практики;
3. якість оформлення звіту;

Підсумкова оцінка за практику виставляється після захисту звіту з практики.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тематика індивідуальних завдань формулюється у відповідності до специфіки виробничої практики і зацікавленості установи-базису практики у проведенні досліджень та виконанні робіт географічного напрямку. Зазвичай індивідуальні завдання відповідають тематиці кваліфікаційних робіт практикантів. Індивідуальні завдання мають характер наукового дослідження.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота під час практики передбачає наступні види роботи:

1. Вивчення основних правил техніки безпеки під час проведення науково-дослідної практики
2. Знайомство з програмою науково-дослідної практики, індивідуальними завданнями, специфікою діяльності підприємства, організації чи установи – місця практики
3. Вивчення галузевої, територіальної та функціональної приналежності підприємства, організації чи установи – місця проходження науково-дослідницької практики.
4. Знайомство з цільовими настановами та тематичними напрямками досліджень, якими займається підприємство, організація чи установа – місце науково-дослідницької практики.
5. Збирання інформації за кількісними та якісними показниками у відповідності до індивідуального завдання згідно програми науково-дослідної практики та напрямку наукового інтересу з метою подальшого їх опрацювання у кваліфікаційній роботі.
6. Оформлення папки-документації, необхідної для подальшого написання кваліфікаційної роботи магістра.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ ПРО ПРАКТИКУ

Проходження практики завершується підготовкою та захистом звіту про практику. Матеріали до звіту готуються щоденно, а його безпосереднє оформлення здійснюється протягом останнього тижня практики.

Типова структура звіту:

- 1) титульна сторінка (додаток 1);
- 2) зміст;
- 3) загальна інформація про організацію – базу проходження практики;
- 4) інформація про функції, структуру та організацію роботи структурного підрозділу (відділу), де безпосередньо відбувалась практика;
- 5) опис виконання практики згідно з календарним планом;
- 6) формулювання індивідуального завдання;
- 7) матеріали та методи досліджень, що застосовувалися під час практики;
- 8) головні результати, отримані під час практики;
- 9) результати виконання додаткових завдань;
- 10) пропозиції щодо покращання проведення практики;
- 11) загальні висновки;
- 12) особисті враження від практики;
- 14) додатки.

Звіт про практику готується засобами комп'ютерного текстового редактора Word і друкується на стандартних аркушах формату А4 (210x297 мм). Розміри полів: верхнє, ліве та нижнє – 2,0 см, праве – 1,0 см. Нумерують сторінки вгорі справа без крапки з використанням арабських цифр. Звіт структурується на розділи, підрозділи, пункти та підпункти. Номер підпункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу, порядкового номера пункту та порядкового номера підпункту, розділених крапкою (наприклад, 1.3.,2.1.).

Відповідно до зазначеного стандарту рекомендовано такі налаштування для текстового редактора WORD. Шаблон – нормальний (Normal). Основний текст набирають шрифтом (Times New Roman) нормального накреслення (Normal), кегль 14 pt з міжрядковим інтервалом 1,5.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Прошитий або скріплений скобами звіт та щоденник про практику (з відгуком керівника практики від організації) протягом 3-х днів після завершення практики здають керівникові практики від кафедри загальної та регіональної географії, який перевіряє його якість та правильність оформлення, підписує і передає звіт на кафедру. Підведення підсумків практики проходить у вигляді підсумкової конференції, де кожен студент звітує про проходження виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві перед методистами, викладачами та магістрантами.

За результатами захисту виставляється диференційована оцінка, яка заноситься до заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки магістранта за підписом керівника практики від кафедри.

Магістранта, який не здав звіту про практику або отримав на захисті незадовільну оцінку, направляють на практику повторно, він здійснює перескладання заліку практики за встановленою процедурою. Студент, який вдруге отримав негативну оцінку з практики, відраховується з Університету.

Підсумки проходження кожної практики обговорюються на засіданні кафедри загальної та регіональної географії, а її загальні підсумки практики підбиваються на засіданні вченої ради природничо-географічного факультету.

Нормами оцінювання роботи студентів під час проходження практики слугує шкала ECTS, згідно з якою робота студента оцінюється за наступними критеріями (у %):

№ з/п	Вид діяльності	% від кількості балів відведеної на кожен розділ
1.	Володіння методикою географічних досліджень	0-20
2.	Ведення щоденника та обробка зібраних даних	0-20
3.	Інтерпретація отриманих даних, оформлення звіту	0-20
4.	Захист основних положень звіту та оцінювання знань, отриманих під час проходження виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві (усне складання або тестовий контроль)	0-40

Критерії оцінювання результатів навчання

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	студент постійно працював на робочому місці під час практики і виконав усі завдання практики, вчасно надав відповідно оформлену документацію, ґрунтовний звіт та аналітичну записку, в якій на належному рівні проаналізовано діяльність підприємства/установи та надані обґрунтовані рекомендації щодо поліпшення його діяльності; наявна позитивна характеристика керівництва підприємства/установи щодо його роботи; під час захисту результатів практики студент вільно володіє матеріалом та відповідає на всі поставлені питання.
82-89	студент постійно працював на робочому місці під час практики, виконав завдання практики, однак не в повному обсязі за окремими завданнями, наявна позитивна характеристика керівництва підприємства/установи, яка приймала студента на практику; студент володіє матеріалом і відповідає на більшість запитань під час захисту результатів практики.
74-81	студент працював на підприємстві, але до нього були незначні зауваження з боку керівництва вчасності виконання доручень; студент вчасно представив звітну документацію, щоденник і звіт свідчать про достатній рівень виконання завдань виробничої практики; студент орієнтується в матеріалі і відповідає на запитання під час захисту результатів практики.
64-73	студент працював на підприємстві, але до нього були зауваження та претензії з боку керівництва щодо вчасності виконання доручень; студент не вчасно представив звітну документацію, однак щоденник і звіт свідчать про середній рівень виконання завдань виробничої практики; студент орієнтується в матеріалі і частково відповідає на запитання під час захисту результатів практики.
60-63	студент працював на підприємстві, але до нього були зауваження та претензії з боку керівництва щодо сумлінності або вчасності виконання доручень; студент вчасно представив звітну документацію, однак щоденник оформлений з помилками, звіт свідчать про низький рівень виконання завдань виробничої практики; студент достатньо орієнтується в матеріалі, але відповідає лише на деякі запитання під час захисту результатів практики.

35-59	студент фактично не працював на підприємстві без поважних причин або виявив недисциплінованість, не виконував завдань та доручень керівництва, завдання практики не виконані, звітна документація представлена в неповному обсязі, характеристика на студента за підписом керівника підприємства/установи відсутня або негативна; студент слабо або зовсім не орієнтується в матеріалі і не відповідає на запитання під час захисту результатів практики.
1-34	студент не працював на підприємстві, звітна документація відсутня або не відповідає вимогам, характеристика на студента за підписом керівника підприємства/установи відсутня або негативна; студент слабо або зовсім не орієнтується в матеріалі і не відповідає на запитання під час захисту результатів практики.

Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: захист звіту (фронтальне або індивідуальне опитування, тестування). Залік.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Зразок оформлення титульної сторінки звіту

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Кафедра загальної та регіональної географії

Звіт

про проходження виробничої (науково-дослідної) практики на підприємстві

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

магістранта природничо-географічного факультету, що проходив практику

на базі _____

(повна назва підприємства)

Суми 20__

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Байрак Г. Методи геоморфологічних досліджень : навч. посібник / Галина Байрак. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 292 с. https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/bayrak_metody_geom.pdf
  2. Корнус А. О. Навчальна практика з географічних дисциплін : навч.-метод. посіб. / А. О. Корнус, О. Г. Корнус, С. І. Сюткін, О. С. Данильченко; за загальною ред. А. О. Корнуса. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2018. 100 с. <http://repository.sspu.sumy.ua/handle/123456789/5715>
  1. Купач Т.Г., Дем'яненко С.О. Польові природничо-географічні дослідження територій: навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки «географія» та «освіта». К., 2017. 80 с. http://www.geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/Kaniv_book.pdf
  3. Методологія наукових досліджень у ґрунтознавстві. Методичні вказівки / Укл. Тихоненко Д.Г., Новосад К.Б., Гавва Д.В., Резнік С.В. Харків, 2017. 26 с. https://knau.kharkov.ua/uploads/passport/agro/asp/10_%D0%9C%D0%97_%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85_%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D1%83_%D2%91%D1%80%D1%83%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D1%96.pdf
  4. Методичні вказівки до проведення виробничої практики на підприємстві (установа) для спеціальності 106 Географія / укладачі О. Г. Корнус, А. О. Корнус, О. С. Данильченко, С. І. Сюткін, Б. М. Нешатаєв, О. М. Король. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 28 с. <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/9438/1/Корнус%20Методичні%20вказівки%20до%20проведення%20виробничої%20практики%20106.pdf>
  5. Методичні рекомендації щодо проходження виробничої практики для студентів напряму підготовки – 24 Сфера обслуговування. Одеса: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова, 2020. 29 с. [http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/disciplins/obovyazkovi/242mag/OK10_Virobnicha_praktika_\(Metod_rekom\).pdf](http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/disciplins/obovyazkovi/242mag/OK10_Virobnicha_praktika_(Metod_rekom).pdf)[http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/disciplins/obovyazkovi/242mag/OK10_Virobnicha_praktika_\(Metod_rekom\).pdf](http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/ggf/disciplins/obovyazkovi/242mag/OK10_Virobnicha_praktika_(Metod_rekom).pdf)
  6. Польова навчальна топографічна практика: навчально-методичний посібник / І.О. Підлісецька, М.А. Молочко; За ред. А.М. Молочка. Київ: Видавництво «Альфа-ПК», 2020. 42 с. http://geo.univ.kiev.ua/images/doc_file/navch_lit/Pol_topo_praktika_MolochkoM.pdf
  7. Методичні рекомендації для проходження виробничої практики студентами спеціальності «Географія»/ Упоряд. Маковецька Л.О. Луцьк 2015. https://eenu.edu.ua/sites/default/files/Files/nova_vir_pr.pdf
- Додаткова:*
2. [Методичні вказівки для проходження навчальної та виробничої практики \(для студентів денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.080101 – Геодезія, картографія та землеустрій\) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; укладачі С. А. Отечко, К. А. Мамонов, Т. В. Анопрієнко. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 26 с.](#)
  3. Білецький М. І. Методичні рекомендації до проходження економіко-географічного розділу навчальної комплексної фізико-економіко-географічної практики студентів географічного факультету : навч. посібник / М. І. Білецький, І. В. Ванда, Л. І. Котик. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 62 с. http://old.geography.lnu.edu.ua/Stud/Praktyku/ekon_rozdil.pdf
  4. Салюк М.Р. Методичні матеріали до виконання практичних робіт з курсу методи географічних досліджень (для студентів напряму підготовки 6.040104–Географія) / М.Р. Салюк, – Ужгород : Видав. “УжНУ”, 2016.–38 с.

<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/8921/1/%D0%A1%D0%B0%D0%BB%D1%8E%D0%BA%20%D0%9C.%D0%A0.%20%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%20%D0%B3%D0%B5%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%B%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8C%2C%202016.pdf>

Інформаційні ресурси:

1. Український гідрометеорологічний центр: [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://meteo.gov.ua/>
2. Туристичні маршрути: Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://guide.karpaty.ua/ru/categories/marshruty>
3. Марковані маршрути – <https://www.karpaty.info/ua/info/useful/routes/>
4. Департамент захисту довкілля та енергетики Сумської обласної державної адміністрації: Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.pek.sm.gov.ua/index.php/uk/>
5. Офіційний веб-сайт Урядовий портал [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>